

ZMODYFIKOWANE TYPY PRZESTĘPSTW W TEORII I PRAKTYCE SĄDOWEJ

redakcja naukowa
Jacek Giezek, Joanna Brzezińska

MONOGRAFIE

ZMODYFIKOWANE TYPY PRZESTĘPSTW W TEORII I PRAKTYCE SĄDOWEJ

redakcja naukowa
Jacek Giezek, Joanna Brzezińska

MONOGRAFIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Publikacja powstała w ramach projektu badawczego sfinansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2012/07/D/HS5/00605

Recenzent

Prof. dr hab. Tadeusz Bojarski

Wydawca

Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

Joanna Ośka

Łamanie

Andrzej Gudowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN 978-83-8107-364-6

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Słowo wstępne	13

CZĘŚĆ I

TEORETYCZNE ORAZ DOGMATYCZNE PROBLEMY ZMODYFIKOWANYCH TYPÓW PRZESTĘPSTW – ZAGADNIENIA OGÓLNE

Łukasz Pohl

Struktury normatywne zmodyfikowanych typów przestępstw	19
---	-----------

Przemysław Konieczniak

Uwagi o pojmowaniu typów zmodyfikowanych	26
---	-----------

Jarosław Majewski

O konsekwencjach błędu co do desygnatu tzw. znamienia modyfikującego (aspekt teoretycznoprawny)	59
--	-----------

Piotr Kardas

Typy zmodyfikowane ze względu na podmiot jako szczególna odmiana tzw. przestępstw indywidualnych a formy współdziałania przestępczego	85
--	-----------

Tomasz Kaczmarek

Ekstraneus jako współdziałający w popełnieniu przestępstwa indywidualnego – problemy sporne	141
--	------------

Jacek Giezek

**Znamiona modyfikujące typ czynu zabronionego
a okoliczności wpływające na wymiar kary** 153

Marek Bielski

**Normatywne podstawy dekodowania znamion
przedmiotowych przestępstw materialnych z zaniechania
jako przestępstw indywidualnych właściwych
– przyczynek do wykładni art. 2 k.k.** 179

Joanna Brzezińska

**Uwagi o dynamice typów zmodyfikowanych
przestępstwa** 201

CZĘŚĆ II

O MODYFIKACJACH WYBRANYCH TYPÓW PRZESTĘPSTW

Gunnar Duttge

**Lässt sich das Unrecht des Tötungsdelikts
gradualisieren?** 225

Olga Sitarz

**Funkcje prawa karnego a typy zmodyfikowane
na przykładzie przestępstw przeciwko życiu** 247

Rajnhardt Kokot

**O zasadności typizacji i niektórych kontrowersjach
wokół zabójstwa kwalifikowanego** 257

Anna Golonka

**Silne wzburzenie jako znamię typu uprzywilejowanego
zabójstwa, określonego w art. 148 § 4 k.k.,
w świetle aktualnego orzecznictwa sądowego** 278

Magdalena Budyn-Kulik

**Czy uprzywilejowany typ zabójstwa pod wpływem
silnego wzburzenia jest potrzebny?** 301

Anna Czwojda

Zabójstwo uprzywilejowane znamieniem działania pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami a stan poczytalności sprawcy 318

Aneta Michalska-Warias

Czy potrzebne są kwalifikowane typy przestępstwa zgwałcenia? Kilka uwag na tle danych statystycznych przestępstwa zgwałcenia 333

Konrad Lipiński

Wypadek mniejszej wagi jako uprzywilejowany typ czynu zabronionego 350

Szymon Tarapata, Piotr Zakrzewski

Czy to koniec sporu dotyczącego kwestii ponoszenia odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań przez sprawcę uprzednio popełnionego przestępstwa? Rzecz o wykładni znamion typu czynu zabronionego z art. 233 § 1a k.k. 374

Paweł Zagiczek

Nowe typy uprzywilejowane przestępstw składania fałszywych zeznań i fałszywych opinii 418

Katarzyna Piątkowska

O (nie)możliwości jednoczynowej realizacji znamion typu podstawowego oraz typu zmodyfikowanego. Uwagi na tle art. 12 k.k. 445

O autorach 463

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- EKPCz – europejska Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.)
- k.k.s. – ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2016 r. poz. 2137 ze zm.)
- k.p.a. – ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1749 ze zm.)
- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2015 r. poz. 1094 ze zm.)
- kodeks karny z 1932 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 11.07.1932 r. – Kodeks karny (Dz.U. poz. 571 ze zm.)
- kodeks karny z 1969 r. – ustawa z 19.04.1969 r. – Kodeks karny (Dz.U. poz. 94 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i zm.)

- MPPOiP – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. poz. 167 ze zm.)
- pr. aut. – ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 880)
- u.i.l. – ustawa z 2.12.2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. z 2016 r. poz. 522 ze zm.)
- u.p.n. – ustawa z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz. 783)
- u.z.l.l.d. – ustawa z 5.12.1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz.U. z 2017 r. poz. 125 ze zm.)

Czasopisma i wydawnictwa promulgacyjne

- Biul. SN – Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
- BPK – Biuletyn Prawa Karnego
- CzPKiNP – Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
- KSP – Krakowskie Studia Prawnicze
- KZS – Krakowskie Zeszyty Sądowe. Orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie w sprawach karnych
- NP – Nowe Prawo
- OSA – Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
- OSNPG – Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
- OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
- OSPika – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
- OTK-A – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
- PiP – Państwo i Prawo
- Prok. i Pr. – Prokuratura i Prawo
- PS – Przegląd Sądowy
- RPEiS – Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
- WPP – Wojskowy Przegląd Prawniczy
- ZNUJ – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego

Inne

- ETPC – Europejski Trybunał Praw Człowieka
- SA – Sąd Apelacyjny
- SN – Sąd Najwyższy
- TK – Trybunał Konstytucyjny

SŁOWO WSTĘPNE

Typizacja zachowania kryminalizowanego przez ustawodawcę jako czyn zabroniony jest podstawowym, a zarazem najtrudniejszym problemem legislacyjnym, wymagającym prawidłowego rozpoznania oraz uwzględnienia rozmaitych aspektów teoretycznych, dogmatycznych, aksjologicznych czy kryminalnopolitycznych¹. Opis zawierający się w znamionach typu – spełniając wiele istotnych funkcji (w szczególności zaś funkcję gwarancyjną) – musi wskazywać te cechy zachowania, dzięki którym będziemy w stanie stwierdzić, czy jest ono karalnym naruszeniem normy sankcjonowanej, a tym samym zdołamy je odróżnić od zachowań prawnokarnie irrelevantnych. Warunkiem stwierdzenia, że konkretny przejaw ludzkiej aktywności stanowi realizację znamion czynu zabronionego, jest bowiem naruszenie zakazu lub nakazu zawartego w normie sankcjonowanej². Nie będzie więc wcale przesadą stwierdzenie, że gdyby zabrakło klarownego opisu typu czynu zabronionego, stwarzającego możliwość jednoznacznego zdekodowania zawartej w nim normy, to zagrożona byłaby jedna z podstawowych zasad prawa karnego, a mianowicie zasada *nullum crimen sine lege certa*³.

Zdając sobie sprawę z fundamentalnego znaczenia opisu składającego się na typizację zabronionego zachowania, nie możemy jednocześnie

¹ Zob. L. Gardocki, *Zagadnienia teorii kryminalizacji*, Warszawa 1990.

² A. Zoll, *O normie prawnej z punktu widzenia prawa karnego*, KSP 1990, t. XXIII, s. 75 i n.

³ Inna sprawa, że obok znamion *expressis verbis* przez ustawodawcę wyartykułowanych opis przestępstwa uzupełniają tzw. znamiona pozaustawowe, których roli i znaczenia przece-
nić nie sposób. Por. R. Dębski, *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charak-
terze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nie określonych w ustawie*,
Łódź 1995, s. 7 i n.

tracić z pola widzenia, że opis ten ma strukturę złożoną. Jeśli bowiem ma on stanowić podstawę dekodowania zawartej w nim normy, to przecież trzeba w nim określić co najmniej jej adresata, zakazane (nakazane) zachowanie, a niekiedy także skutek tego zachowania oraz wybrane okoliczności różnicujące rozmaite postacie, w jakich typizowane zachowanie może się przejawiać. Warto podkreślić, że różnicowanie może w istocie dotyczyć każdego elementu stanowiącego charakterystykę zabronionego zachowania, a jedyne ograniczenie stanowi tutaj nazbyt niekiedy „rozbudzona” wyobraźnia ustawodawcy oraz przyjmowana przezeń aksjologia, będąca punktem wyjścia przy wartościowaniu podlegających zmianom okoliczności jako podwyższających lub obniżających jego kryminalną zawartość. Nic wszak nie stoi na przeszkodzie, aby ustawodawca uznał – lepiej lub gorzej racjonalizując swą ocenę w tym zakresie – że o zawartości tej, czyli o społecznej szkodliwości, której odzwierciedleniem jest wynikająca z przepisu sankcja karna, decyduje m.in. osoba sprawcy, sposób jego zachowania, rodzaj oraz rozmiar wyrządzanej szkody czy wreszcie stosunek psychiczny do popełnianego czynu. Na każdej z tych płaszczyzn można wszak doszukiwać się okoliczności, za pomocą których dałoby się modyfikować opis zabronionego zachowania. Posługując się przykładem, powiedzielibyśmy zatem, że jeśli – najogólniej rzecz ujmując – zabronione ma być zachowanie, którego skutkiem jest śmierć człowieka, a więc naruszenie jednego z najwyższej sytuowanych w hierarchii aksjologicznej dóbr prawem chronionych, to przecież powstać musi od razu pytanie, czy naruszenie zakazu zabijania – już na płaszczyźnie ustawowej oraz w sposób znajdujący odzwierciedlenie w treści normy sankcjonującej (oraz dekodowanej z niej sankcji karnej) – powinniśmy modyfikować w zależności od tego, kto ów skutek wywołał, jakie kierowały nim intencje, jaki wybrał sposób jego spowodowania, zwłaszcza jeśli skutek był zamierzony. Spowodować śmierć lub naruszyć jakiegokolwiek inne dobro prawem chronione można wszak w rozmaitych okolicznościach oraz – zazwyczaj – na wiele różnych sposobów.

Jeśliby ustawodawca uznał, że wszystkie te modalności powinny znaleźć odzwierciedlenie w tekście ustawy karnej, to – umieszczając je w opisie zabronionego zachowania – prowokuje tym samym do stawiania szeregu pytań, w pierwszej kolejności o charakterze ogólnym, doty-

czących m.in. struktur normatywnych, jakie powstają w wyniku tego rodzaju modyfikacji, istotnych na płaszczyźnie dogmatycznej relacji zachodzących między typami zmodyfikowanymi, odpowiedzialności osób współdziałających w realizacji znamion typów różnicowanych ze względu na podmiot, a wreszcie konsekwencji braku świadomości co do tego, jakie znamię modyfikujące zostało w konkretnym przypadku zrealizowane. Z kolei pytania bardziej szczegółowe, skupiające się zazwyczaj na typizacjach bogato i pod wieloma względami modyfikowanych, zmierzają do ustalenia, czy i w jakim stopniu można je uznać za dogmatycznie oraz kryminalnopolitycznie dobrze uzasadnione.

Świadomość sygnalizowanych tutaj problemów oraz towarzysząca jej potrzeba poszukiwania odpowiedzi na stawiane wyżej pytania stanowiły zachętę do zainicjowania szerszej debaty, podjętej w ramach konferencji zorganizowanej w marcu 2016 r. w Katedrze Prawa Karnego Materialnego Uniwersytetu Wrocławskiego, której pokłosie stanowi prezentowany zbiór opracowań. Pierwszą jego część poświęcono teoretycznym oraz dogmatycznym problemom zmodyfikowanych typów przestępstw, umieszczając w niej rozważania na temat ich istoty, struktury normatywnej, współdziałania przestępnego w przypadku modyfikowania typu ze względu na podmiot, strony podmiotowej, w tym w szczególności konsekwencji błędu obejmującego znamię modyfikujące. Część druga – w mniejszym stopniu związana z teoretyczno-dogmatycznymi aspektami typizacji zmodyfikowanych – koncentruje się przede wszystkim na wybranych przestępstwach (m.in. przestępstwach przeciwko życiu), w szczególności zaś na znamionach lub okolicznościach je modyfikujących, nadających im postać kwalifikowaną, względnie uprzywilejowaną w relacji do typu traktowanego jako podstawowy.

Dodać należy, że inspirację do podjęcia tego właśnie tematu stanowił projekt badawczy, realizowany w ramach grantu finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki, przyznanych na podstawie decyzji nr DEC 2012/07/D/HS5/00605, którym kieruje dr Joanna Brzezińska.

Wrocław, październik 2016 r.

Prof. dr hab. Jacek Giezek

CZĘŚĆ I

TEORETYCZNE ORAZ DOGMATYCZNE PROBLEMY ZMODYFIKOWANYCH TYPÓW PRZESTĘPSTW – ZAGADNIENIA OGÓLNE

Łukasz Pohl

Struktury normatywne zmodyfikowanych typów przestępstw

Powszechnie wiadomo, że centralnym i zarazem istotnie newralgicznym zagadnieniem problematyki struktur normatywnych zawartych w przepisie statuującym zmodyfikowaną postać czynu zabronionego jest pytanie o to, czy odtwarzalna z tego przepisu norma sankcjonowana różni się treściowo od normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu statuującego podstawową postać czynu zabronionego.

W teorii prawa karnego na wskazane pytanie udziela się różnych odpowiedzi. Jedni autorzy – mam tu na myśli w szczególności A. Zolla i jego znakomitych uczniów – odpowiadają na nie przecząco, opowiadając się tym samym za ujęciem, zgodnie z którym treść normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego nie różni się niczym od treści normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego podstawową postać czynu zabronionego¹. Inni z kolei autorzy – mam tu na myśli w szczególności M. Zielińskiego, ale i siebie – przeciwnie – utrzymują, że wskazane normy nie są treściowo tożsame².

¹ A. Zoll przedstawił ten punkt widzenia w wielu pracach – zob. w szczególności A. Zoll, *Recenzja książki A. Spotowskiego „Pomijalny (pozorny) zbieg przepisów ustawy i przestępstw”*, PiP 1977/5; A. Zoll, *O normie prawnej z punktu widzenia prawa karnego*, KSP 1990, rok XXIII.

² M. Zieliński ujęcie to zaprezentował w pracy pt. *Interpretacja jako proces dekodowania tekstu prawnego*, Poznań 1972. Z kolei osobiście odniosłem się do tej kwestii w opracowaniu:

Poszukując odpowiedzi na pytanie o powód występujących tu rozbieżności, bez trudu odkrywamy, że ich przyczyną są odmienne poglądy na rolę znamienia modyfikującego w procesie pozyskiwania treści normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu statuującego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego. Zdaniem tych autorów, którzy twierdzą, że norma sankcjonowana odtwarzalna z przepisu określającego tę postać czynu zabronionego jest normą o identycznej treści co norma sankcjonowana odtwarzalna z przepisu statuującego podstawową postać czynu zabronionego, znamienia modyfikującego nie uwzględnia się w tym procesie, efektem czego jest znamionująca ich stanowisko, a wskazana wyżej, konstatacja, że treść obu norm jest identyczna. Zdaniem zaś tych autorów, którzy uważają, że wskazane normy różnią się treścią, znamię modyfikujące jest uwzględniane w procesie odpoznavania treści normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego, co z kolei wiedzie reprezentantów i zwolenników tego ujęcia do wniosku, że treść rozważanych norm – właśnie z racji tego uwzględnienia – nie jest identyczna. Gwoli precyzji podnieść należy, że w systemie zakładającym identyczność treści tych norm znamię modyfikujące jest z konieczności brane pod uwagę przy ustalaniu treści stosownych norm sankcjonujących – jako element pozytywny jest ono bowiem obligatoryjnie uwzględniane w procesie odpoznavania treści zakresu zastosowania normy sankcjonującej odtwarzalnej z przepisu statuującego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego, jako zaś element negatywny jest ono również obligatoryjnie uwzględniane w procesie odtwarzania treści zakresu zastosowania normy sankcjonującej odtwarzalnej z przepisu określającego podstawową postać czynu zabronionego. Dodajmy przy tym jeszcze – dla pełni obrazu – że w systemie zakładającym nieidentyczność treściową rozważanych norm sankcjonowanych nie wykorzystuje się – chciałoby się rzec: pierwotnie – znamienia modyfikującego w procesie odtwarzania treści powyższych norm sankcjonujących, albowiem w systemie tym znamię to – jak powiedziano – odgrywa rolę elementu współwyznaczającego treść sprzężonych z tymi normami norm sankcjonowanych. Aby domknąć tę syntetyzującą relację, wskażmy jeszcze, że wśród zwolenników ujęcia zakładającego treściową

Ł. Pohl, *O stosunku między zmodyfikowanym typem czynu zabronionego pod groźbą kary a leżącą u jego podstaw normą sankcjonowaną*, *Ius Novum* 2010/1.

tożsamość normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego i normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego podstawową postać czynu zabronionego dominuje pogląd, że w istocie w obu tych przepisach jest mowa o jednej, tej samej normie sankcjonowanej, a więc pogląd skutkujący dopuszczalnością układu charakteryzującego się zjawiskiem sprzężenia wielu norm sankcjonujących z jedną normą sankcjonowaną³.

Powstaje w związku z powyższym pytanie o to, jaki jest powód tak odmiennego postrzegania roli znamienia modyfikującego w procesie odpoznawania treści normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu statuującego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego.

Jest niewątpliwe, że ujęcie zakładające tożsamość treści normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu statuującego zmodyfikowaną postać czynu zabronionego i normy sankcjonowanej odtwarzalnej z przepisu określającego podstawową postać czynu zabronionego opiera się na wierze – dodajmy, iż bardzo głębokiej – w istnienie takiego, można by rzec: minimalnego, czy wyjściowego, zestawu elementów charakteryzujących zachowanie się człowieka, który – w razie ich łącznego spełnienia – jest wystarczający dla utworzenia normy sankcjonowanej zakazującej jego realizacji. Słowem, rozważane ujęcie zakłada, że dla utworzenia owej normy wystarczające jest pewne minimum składników, pewien ich pakiet, że tym samym nieistotne na polu kształtowania treściowej charakterystyki normy sankcjonowanej są wariacje tych składników prowadzące do wyróżniania ich odmian leżących u podstaw wyodrębniania zmodyfikowanych typów przestępstw. Powstaje jednakże – w mojej ocenie wielce kłopotliwe – pytanie o to, skąd wyznawcy referowanego ujęcia czerpią informację na temat tego minimum. Z pewnością nie uzyskują jej w drodze wykładni tekstu prawnego; wszak z warstwy deskryptywnej

³ Na takim stanowisku stoi w szczególności wspomniany A. Zoll. Autor ten, w pierwszej z przywołanych wyżej Jego prac, stanowczo bowiem wypowiedział myśl, że: „Nie każdy przepis wprowadza własną normę sankcjonowaną. Jedna norma sankcjonowana może mieć odpowiednio kilka norm sankcjonujących. Art. 148 i 149 (kodeksu karnego z 1969 r. – dop. Ł.P.) mają jedną i tę samą normę sankcjonowaną „nie zabijaj człowieka” – A. Zoll, *Recenzja...*, s. 133. W drugiej z przywołanych wyżej prac cytowany Autor wprost natomiast skonstatował, że: „Typy zmodyfikowane naruszają, podobnie jak typ zasadniczy, tę samą normę prawną” – A. Zoll, *O normie...*, s. 88.

Jacek Giezek – profesor doktor habilitowany nauk prawnych; kierownik Katedry Prawa Karnego Materialnego Uniwersytetu Wrocławskiego; adwokat, członek Naczelnej Rady Adwokackiej; autor ponad 150 publikacji naukowych opublikowanych w kraju i za granicą, dotyczących przede wszystkim teoretycznych i dogmatycznych zagadnień nauki o przestępstwie, a także wybranych etycznych oraz procesowych aspektów związanych z wykonywaniem zawodu adwokata.

Joanna Brzezińska – doktor nauk prawnych; adiunkt w Katedrze Prawa Karnego Materialnego Uniwersytetu Wrocławskiego; członek Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Karnego z siedzibą w Bordeaux (Association Internationale de Droit Penal – AIDP); jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół problematyki prawnokarnej ochrony życia oraz typizacji zmodyfikowanej przestępstwa; autorka publikacji z zakresu prawa karnego materialnego w języku polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Publikacja dotyczy zarówno teoretycznych oraz dogmatycznych problemów zmodyfikowanych typów przestępstw, jak i wybranych typizacji, w których pojawiają się tak zwane znamiona modyfikujące.

W opracowaniu poddano analizie m.in.:

- relacje zachodzące między typami zmodyfikowanymi,
- odpowiedzialność osób współdziałających w realizacji znamion typów różnicowanych ze względu na podmiot,
- konsekwencje braku świadomości sprawcy (czy i jakie znamię modyfikujące zostało w konkretnym przypadku zrealizowane).

Autorzy omawiają również najnowsze zmiany legislacyjne w zakresie przestępstwa składania fałszywych zeznań oraz zmodyfikowane typy przestępstw przeciwko życiu.

Publikacja jest skierowana do adwokatów, prokuratorów, sędziów i radców prawnych. Zainteresuje też pracowników naukowych zajmujących się tytułową tematyką.

9 788381 073646 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN 978-83-8107-364-6

9 788381 073646

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL